

॥ श्रीराकिणीकेशवसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

श्रीगणेशाय नमः ।
आनन्दभैरवी उवाच ।
कथयामि महाकाल परमाद्भुतसाधनम् ।
कुण्डलीरूपिणी देवी राकिण्याः कुलवल्लभ ॥ १ ॥
मानसं द्रव्यमानीय चाथवा बाह्यद्रव्यकम् ।
अनष्टहृष्टचित्तश्च पूजयेत् सावधानतः ॥ २ ॥
भक्त्या जपेन्मूलमन्त्रं मानसं सर्वमेव च ।
पूजयित्वा ततो जप्त्वा होमं कुर्यात् परामृतैः ॥ ३ ॥
समासैः पक्वनैवेद्यैः सुगन्धिकुसुमैस्तथा ।
स्वयम्भूकुसुमैनीत्यमर्घ्यं कृत्वा निवेदयेत् ॥ ४ ॥
सुमुखं पूजयेन्नित्यं मधुमांसेन शङ्कर ।
हुत्वा हुत्वा पुनर्हुत्वा प्राणवाय्वग्निसङ्गमैः ॥ ५ ॥
भ्रामयित्वा मनो बाह्ये स्थापयित्वा पुनः पुनः ।
पुनरागम्यगमनं कारयित्वा सुमङ्गलम् ॥ ६ ॥
वाचयित्वा सुवाणीभिर्याचयित्वा सवापिकम् ।
तर्पणं चाभिषेकञ्च केवलासवमिश्रितैः ॥ ७ ॥
मांसैर्मुद्गादिभिर्मत्स्यैः सारद्रव्यैः सपिष्टकैः ।
घृतादिसुफलैर्वापि यद् यदायाति कौलिके ॥ ८ ॥
अचलां भक्तिमाप्नोति विश्वामित्रो यथा वशी ।
तत्तद्द्रव्यैः साधकेन्द्रो नित्यं सन्तर्प्य सञ्जपेत् ॥ ९ ॥
एतन्मन्त्रं पाठित्वा च तर्पणञ्च समाचरेत् ।
तर्पणान्ते चाभिषेकं सदा कुर्याच्च तान्त्रिकः ॥ १० ॥
मूलान्ते चाभिषिञ्चामि नमः स्वाहा पदं ततः ।
ततो हि प्रणमेद्भक्त्या अष्टाङ्गनतिभिः प्रभो ॥ ११ ॥
सहस्रनाम्ना स्तवनमष्टोत्तरसमन्वितम् ।
अर्धाङ्गं राकिणीयुक्तं राकिणीकेशवस्तवम् ॥ १२ ॥
शृणु तं सकलं नाथ यत्र श्रद्धा सदा तव ।
श्रवणार्थं बहूक्तं तत् कृपया ते वदाम्यह ॥ १३ ॥
एतत् श्रवणमात्रेण सर्वपापक्षयो भवेत् ।
राकिणीसङ्गमं नाथ स्तवनं नाम पावनम् ॥ १४ ॥
ये पठन्ति श्रद्धया चाश्रद्धया वा पुनः पुनः ।
तस्य सर्वः पापराशिः क्षयं याति क्षणादिह ॥ १५ ॥

काले काले महावीरो भवत्येव हि योगिराट् ।
 संसारोत्तारणे युक्तो महाबलपराक्रमः ॥ १६ ॥
 ॐ श्रीकृष्णो महामाया यादवो देवराकिणी ।
 गोविन्दो विश्वजननी महाविष्णुर्महेश्वरी ॥ १७ ॥
 मुकुन्दो मालती माला विमला विमलाकृतिः ।
 रमानाथो महादेवी महायोगी प्रभावती ॥ १८ ॥
 वैकुण्ठो देवजननी दहनो दहनप्रिया ।
 दैत्यारिर्दैत्यमथिनी मुनीशो मौनभाविता ॥ १९ ॥
 नारायणो जयकला करुणो करुणामयी ।
 हृषीकेशः कौशिकी च केशवः केशिघातिनी ॥ २० ॥
 किशोरापि कैशोरी महाकाली महाकला ।
 महायज्ञो यज्ञहर्त्री दक्षेशो दक्षकन्यका ॥ २१ ॥
 महाबली महाबाला बालको देवबालिका ।
 चक्रधारी चक्रकरा चक्राङ्गः चक्रमदीका ॥ २२ ॥
 अमरो युवती भीमो भया देवो दिविस्थिता ।
 श्रीकरो वेशदा वैद्यो गुणा योगी कुलस्थिता ॥ २३ ॥
 समयज्ञो मानसज्ञा क्रियाविज्ञः क्रियान्विता ।
 अक्षरो वनमाला च कालरूपी कुलाक्षरा ॥ २४ ॥
 विशालाक्षो दीर्घनेत्रा जयदो जयवाहना ।
 शान्तः शान्तिकरी श्यामो विमलश्याम विग्रहा ॥ २५ ॥
 कमलेशो महालक्ष्मी सत्यः साध्वी शिशुः प्रभा ।
 विद्युताकारवदनो विद्युत्पुञ्जनभोदया ॥ २६ ॥
 राधेश्वरो राकिणी च कुलदेवः कुलामरा ।
 दक्षिणो दक्षिणी श्रीदा क्रियादक्षो महालया ॥ २७ ॥
 वशिष्ठगमनो विद्या विद्येशो वाक्सरस्वती ।
 अतीन्द्रियो योगमाता रणेशी रणपण्डिता ॥ २८ ॥
 कृतान्तको बालकृष्णा कमनीयः सुकामना ।
 अनन्तो अनन्तगुणदा वाणीनाथो विलक्षणा ॥ २९ ॥
 गोपालो गोपवनिता गोगोप कुलात्मजा ।
 मौनी मौनकरोल्लासा मानवो मानवात्मजा ॥ ३० ॥
 सर्वाच्छिन्नो मोहिनी च मायी माया शरीरजा ।
 अक्षुण्णो वज्रदेहस्था गरुडस्थो हि गारुडी ॥ ३१ ॥
 सत्यप्रिया रुक्मिणी च सत्यप्राणोऽमृतापहा ।
 सत्यकर्मा सत्यभामा सत्यरूपी त्रिसत्यदा ॥ ३२ ॥
 शशीशो विधुवदना कृष्णवर्णो विशालधीः ।
 त्रिविक्रमो विक्रमस्था स्थितिमार्गः स्थितिप्रिया ॥ ३३ ॥

श्रीमाधवो माधवी च मधुहा मधुसूदनी ।
 वैकुण्ठनाथो विकला विवेकस्थो विवेकिनी ॥ ३४ ॥
 विवादस्थो विवादेशी कुम्भकः कुम्भकारिका ।
 सुधापानः सुधारूपा सुवेशो देवमोहिनी ॥ ३५ ॥
 प्रक्रियाधारको धन्या धन्यार्थो धन्यविग्रहा ।
 धरणीशो महानन्ता सानन्तो नन्दनप्रिया ॥ ३६ ॥
 प्रियो विप्रियहरा च विप्रपूज्यो द्विजप्रिया ।
 कान्तो विधुमुखी वेद्यो विद्या वागीश्वरोऽरुणा ॥ ३७ ॥
 अकामी कामरहिता कम्पो विलचरप्रिया ।
 पुण्डरीको विकुण्डस्था वैकुण्ठो बालभाविनी ॥ ३८ ॥
 पद्मनेत्र पद्ममाला पद्महस्तोऽम्बुजानना ।
 पद्मनाभिः पद्मनेत्रा पद्मस्थः पद्मवाहना ॥ ३९ ॥
 वासुदेवो बृहद्गर्भा महामानी महाञ्जना ।
 कारुण्यो बालगर्भा च आकाशस्थो विभाण्डजा ॥ ४० ॥
 तेजोराशिस्तैजसी च भयाच्छन्नो भयप्रदा ।
 उपेन्द्रो वर्णजालस्था स्वतन्त्रस्थो विमानगा ॥ ४१ ॥
 नगेन्द्रस्थो नागिनी च नगेशो नागनन्दिनी ।
 सार्वभौमो महाकाली नगेन्द्रः नन्दिनीसुता ॥ ४२ ॥
 कामदेवाश्रयो माया मित्रस्थो मित्रवासना ।
 मानभङ्गकरो रावा वारणारिप्रियः प्रिया ॥ ४३ ॥
 रिपुहा राकिणी माता सुमित्रो मित्ररक्षिका ।
 कालान्त कलहा देवी पीतवासाम्बरप्रिया ॥ ४४ ॥
 पापहर्ता पापहन्त्री निष्पापः पापनाशिनी ।
 परानन्दप्रियो मीना मीनरूपी मलापहा ॥ ४५ ॥
 इन्द्रनीलमणिश्यामो महेन्द्रो नीलरूपिणी ।
 नीलकण्ठप्रियो दुर्गा दुर्गादुर्गतिनाशिनी ॥ ४६ ॥
 त्रिकोणमन्दिरश्रीदो विमाया मन्दिरस्थिता ।
 मकरन्दरसोल्लासो मकरन्दरसप्रिया ॥ ४७ ॥
 दारुणारिनिहन्ता च दारुणारिविनाशिनी ।
 कलिकालकुलाचारः कलिकालफलावहा ॥ ४८ ॥
 कालक्षेत्रस्थितो रौद्री व्रतस्थो व्रतधारिणी ।
 विशालाक्षो विशालास्या चमत्कारो करोद्यमा ॥ ४९ ॥
 लकारस्थो लाकिनी च लाङ्गली लोलयान्विता ।
 नाकस्थो नाकपदका नाकाक्षो नाकरक्षका ॥ ५० ॥
 कामगो नामसम्बन्धा सामवेदविशोधिका ।
 सामवेदः सामसन्ध्या सामगो मांसभक्षिणी ॥ ५१ ॥

सर्वभक्षो रात्रभक्षा रेतस्थो रेतपालिनी ।
 रात्रिकारी महारात्रिः कालरात्रो महानिशा ॥ ५२ ॥
 नानादोषहरो मात्रा मारहन्ता सुरापहा ।
 चन्दनाङ्गी नन्दपुत्री नन्दपालः विलोपिनी ॥ ५३ ॥
 मुद्राकारी महामुद्रा मुद्रितो मुद्रिता रतिः ।
 शाक्तो लाक्षा वेदलाक्षी लोपामुद्रा नरोत्तमा ॥ ५४ ॥
 महाज्ञानधरोऽज्ञानी नीरा मानहरोऽमरा ।
 सत्कीर्तीस्थो महाकीर्तीः कुलाख्यो कुलकीर्तीता ॥ ५५ ॥
 आशावासी वासना सा कुलवेत्ता सुगोपिता ।
 अश्वत्थवृक्षनिलयो वृक्षसारनिवासिनी ॥ ५६ ॥
 नित्यवृक्षो नित्यलता क्लृप्तः क्लृप्तपदस्थितः ।
 कल्पवृक्षो कल्पलता सुकालः कालभक्षिका ॥ ५७ ॥
 सर्वालङ्कारभूषाढ्यो सर्वालङ्कारभूषिता ।
 अकलङ्गी निराहारा दुर्नीरीक्ष्यो निरापदा ॥ ५८ ॥
 कामकर्ता कामकान्ता कामरूपी महाजवा ।
 जयन्तो याजयन्ती च जयाख्य जयदायिनी ॥ ५९ ॥
 त्रिजीवनो जीवमाता कुशलाख्यो विसुन्दरा ।
 केशधारी केशिनी च कामजो कामजाड्यदा ॥ ६० ॥
 किङ्करस्थो विकारस्था मानसंज्ञो मनीषिणी ।
 मिथ्याहरो महामिथ्या मिथ्यासर्गो निराकृति ॥ ६१ ॥
 नागयज्ञोपवीतश्च नागमालाविभूषिता ।
 नागाख्यो नागकुलपा नायको नायिका वधूः ॥ ६२ ॥
 नायकक्षेमदो नारी नरो नारायणप्रिया ।
 किरातवर्णो रासङ्गी तारको गुणतारिका ॥ ६३ ॥
 शङ्कराख्योऽम्बुजाकारा कृपणः कृपणावती ।
 देशगो देशसन्तोषा दर्शो दर्शनिवासिनी ॥ ६४ ॥
 दर्शनज्ञो दर्शनस्था दृग् दृदिक्षा सुरोऽसुराः ।
 सुरपालो देवरक्षा त्रिरक्षो रक्षदेवता ॥ ६५ ॥
 श्रीरामसेवी सुखदा सुखदो व्यासवासिनी ।
 वृन्दावनस्थो वृन्दा च वृन्दावन्यो महत्तनू ॥ ६६ ॥
 ब्रह्मरूपी त्रितारी च तारकाक्षो हि तारिणी ।
 तन्त्रार्थज्ञः तन्त्रविद्या सुतन्त्रज्ञः सुतन्त्रिका ॥ ६७ ॥
 तृप्तः सुतृप्ता लोकानां तर्पणस्थो विलासिनी ।
 मयूरा मन्दिररतो मथुरा मन्दिरेऽमला ॥ ६८ ॥
 मन्दिरादेवी निर्मायी मायसंहरा ।
 श्रीवत्सहृदयो वत्सा वत्सलो भक्तवत्सला ॥ ६९ ॥

भक्तप्रियो भक्तगम्या भक्तो भक्तिः प्रभुः प्रभा ।
 जरो जरा वरो रावा हविर्हेमा क्षमः क्षिति ॥ ७० ॥
 क्षोणीपो विजयोल्लासा विजयोजयरूपिणी ।
 जयदाता दातृजाया बलिपो बलिपालिका ॥ ७१ ॥
 कृष्णमार्जाररूपी च कृष्णमार्जाररूपिणी ।
 घोटकस्थो ह्यस्था च गजगो गजवाहना ॥ ७२ ॥
 गजेश्वरो गजाधारा गजो गर्जनतत्परा ।
 गयासुरो गयादेवी गजदर्पो गजापीता ॥ ७३ ॥
 कामनाफलसिद्धयर्थी कामनाफलसिद्धिदा ।
 धर्मदाता धर्मविद्या मोक्षदो मोक्षदायिनी ॥ ७४ ॥
 मोक्षाश्रयो मोक्षकर्त्री नन्दगोपाल ईश्वरी ।
 श्रीपतिः श्रीमहाकाली किरणो वायुरूपिणी ॥ ७५ ॥
 वाय्वाहारी वायुनिष्ठा वायुबीजयशस्विनी ।
 जेता जयन्ती यागस्थो यागविद्या शिवः शिवा ॥ ७६ ॥
 वासवो वासवस्थी च वासाख्यो धनविग्रहा ।
 आखण्डलो विखण्डा च खण्डस्थो खण्डखञ्जनी ॥ ७७ ॥
 खड्गहस्तो बाणहस्ता बाणगो बाणवाहना ।
 सिद्धान्तज्ञो ध्वान्तहन्त्री धनस्थो धान्यवर्द्धिनी ॥ ७८ ॥
 लोकानुरागो रागस्था स्थितः स्थापकभावना ।
 स्थानभ्रष्टोऽपदस्था च शरच्चन्द्रनिभानना ॥ ७९ ॥
 चन्द्रोदयश्चन्द्रवर्णा चारुचन्द्रो रुचिस्थिता ।
 रुचिकारी रुचिप्रीता रचनो रचनासना ॥ ८० ॥
 राजराजो राजकन्या भुवनो भुवनाश्रया ।
 सर्वज्ञः सर्वतोभद्रा वाचालो लयधातिनी ॥ ८१ ॥
 लिङ्गरूपधरो लिङ्गा कलिङ्गः कालकेशरी ।
 केवलानन्दरूपाख्यो निर्वाणमोक्षदायिनी ॥ ८२ ॥
 महामेघगाढ महानन्दरूपा महामेघजालो महाघोररूपा ।
 महामेघमालः सदाकारपाला महामेघमालामलालोकाली ॥ ८३ ॥
 वियद्वापको व्यापिका सर्वदेहे महाशूरवीरो महाधर्मवीरा ।
 महाकालरूपी महाचण्डरूपा विवेकी मदैकी कुलेशः कुलेशी ॥ ८४ ॥
 सुमार्गी सुगीता शुचिस्वो विनिता महाको वितर्का सुतर्कोऽवितर्का ।
 कृतीन्द्रो महेन्द्री भगो भाग्यचन्द्रा चतुर्थो महार्था नगः कीर्तीचन्द्रा ॥ ८५ ॥
 विशिष्टो महेष्टिर्मनस्वी सुतुष्टिर्महाषडदलस्थो महासुप्रकाशा ।
 गलच्चन्द्रधारा मृतस्निग्धदेहो गलत्कोटिसूर्यप्रकाशाभिलाषा ॥ ८६ ॥
 महाचण्डवेगो महाकुण्डवेगी महारुण्डखण्डो महामुण्डखण्डा ।
 कुलालभ्रमच्चक्रसारः प्रकारा कुलालो मलाका रचक्रप्रसारी ॥ ८७ ॥

कुलालक्रियावान् महाघोरखण्डः कुलालक्रमेण भ्रमज्ञानखण्डा ।
 प्रतिष्ठः प्रतिष्ठा प्रतीक्षः प्रतीक्षा महाख्यो महाख्या सुकालोऽतिदीक्षा ॥ ८८ ॥
 महापञ्चमाचारतुष्टः प्रचेष्टा महापञ्चमा प्रेमहा कान्तचेष्टा ।
 महामत्तवेशो महामङ्गलेशी सुरेशः क्षपेशी वरो दीर्घवेशा ॥ ८९ ॥
 चरो बाह्यनिष्ठा चरश्चारुवर्णा कुलाद्योऽकुलाद्या यतिर्यागवाद्या ।
 कुलोकापहन्ता महामानहन्त्री महाविष्णुयोगी महाविष्णुयोगा ॥ ९० ॥
 क्षितिक्षोभहन्ता क्षितिक्षुब्धबाधा महार्घो महार्घा धनी राज्यकार्या ।
 महारात्रि सान्द्रान्धकारप्रकाशो महारात्रि सान्द्रान्धकारप्रवेशा ॥ ९१ ॥
 महाभीमगम्भीरशब्दप्रशब्दो महाभीमगम्भीरशब्दापशब्दा ।
 कुला ज्ञानदात्री यमो यामयात्रा वशी सूक्ष्मवेशाश्वगो नाममात्रा ॥ ९२ ॥
 हिरण्याक्षहन्ता महाशत्रुहन्त्री विनाशप्रियो बाणनाशप्रिया च ।
 महाडाकिनीशो महाराकिणीशो महाडाकिनी सा महाराकिणी सा ॥ ९३ ॥
 मुकुन्दो महेन्द्रो महाभद्रचन्द्रा क्षितित्यागकर्ता महायोगकर्त्री ।
 हितो मारहन्त्री महेशेश इन्द्रा गतिक्षोभभावो महाभावपुञ्जा ॥ ९४ ॥
 शशीनां समूहो विधोः कोटिशक्तिः कदम्बाश्रितो वारमुख्या सतीना ।
 महोल्लासदाता महाकालमाता स्वयं सर्वपुत्रः स्वयं लोकपुत्री ॥ ९५ ॥
 महापापहन्ता महाभावभर्त्री हरिः कार्तीकी कार्तीको देवसेना ।
 जयाप्तो विलिप्ता कुलाप्तो गणाप्ता सुवीर्यो सभाषा क्षितीशोऽभियाता ॥ ९६ ॥
 भवान् भावलक्ष्मीः प्रियः प्रेमसूक्ष्मा जनेशो धनेशी कृपो मानभङ्गा ।
 कठोरोत्कटानां महाबुद्धिदाता कृतिस्था गुणज्ञो गुणानन्दविज्ञा ॥ ९७ ॥
 महाकालपूज्यो महाकालपूज्या खगाख्यो नगाख्या खरः खड्गहस्ता ।
 अथर्वोऽथर्वान्दोलितस्थः महार्था खगक्षोभनाशा हविः कूटहाला ॥ ९८ ॥
 महापद्म मालाधृतो गाणपत्या गणस्थो गभीरा गुरुः ज्ञानगम्या ।
 घटप्राणदाता घनाकाररूपा भयार्थोऽडबीजाडवारीडकर्ता ॥ ९९ ॥
 भवो भावमाता नरो यामध्याता चलान्तोऽचलाख्या चयोऽञ्जालिका च ।
 छलज्ञश्छलाद्या छकारश्छकारा जयो जीवनस्था जलेशो जलेशा ॥ १०० ॥
 जपञ्जापकारी जगज्जीवनीशा जगत्प्राणनाथो जगदाल्हादकारी ।
 झरो झर्झरीशा झनत्कारशब्दो झनञ्झञ्जनानादझङ्काररावा ॥ १०१ ॥
 जचैतन्यकारी जकैवल्यनारी हनोल्लासधारी टनत्तङ्गहस्ता ।
 ठरेशो पविष्टश्टकारादिकोटी डरो डाकिनीशो डरेशो डमारा ॥ १०२ ॥
 ढमेशो हि ढक्का वरस्थानबीजो णवर्णा तमालतनुः स्थाननिष्ठा ।
 थकारार्णमानस्थनिस्थोऽसंख्या दयावान् दयार्द्रा धनेशो धनाद्या ॥ १०३ ॥
 नवीनो नगेभागतीर्णाङ्गहारो नगेशी परः पारणी सादिपाला ।
 फलात्मा फला फाल्गुनी फेणनाशः फलाभूषणाद्या वशी वासरम्या ॥ १०४ ॥
 भगात्मा भवस्त्री महाबीजमानो महाबीजमाला मुकुन्दः सुसूक्ष्मा ।
 यतिस्था यशस्था रतानन्दकर्ता रतिर्लाकिनीशो लयार्थ प्रचण्डा ॥ १०५ ॥

प्रवालाङ्गधारी प्रवालाङ्गमाला हलोहालहेलापदः पादताला ।
 वशीन्द्रः प्रकाशो वरस्थानवासा शिवः श्रीधराङ्गः शलाका शिला च ॥ १०६ ॥
 षडाधारवासी षडाधारविद्या षडाम्भोजसंस्थः षडब्जोपविष्टा ।
 सदा साधरोग्रोपविष्टाऽपरागी सुसूक्तापयस्था पलाश्रयस्थिता ॥ १०७ ॥
 हरस्थोग्रकर्मा हरानन्दधारा लघुस्थो लिपिस्था क्षयीक्षुब्धक संख्या ।
 अनन्तो निर्वाणाहराकारबीजा उरस्थोऽप्युरुस्था उरा ऊर्ध्वरूपा ॥ १०८ ॥
 ऋचस्थो हि ऋगालसो दीर्घलृस्था त्वमेको हि चैम्बीजगुर्वी गुणस्था ।
 सदौङ्कारवर्णा ह्रसौकारबीजा असङ्कारचन्द्रो ह्युसः कारवीरा ॥ १०९ ॥
 हरीन्द्रो हरीशा हरिः कृष्णरूपा शिवो वेदभाषा च शौरिः प्रसङ्गा ।
 गणाध्यक्षरूपी परानन्दभक्षा परेशो गणेशी रसो वासपूज्या ॥ ११० ॥
 चकोरि कुलप्राणबुद्धिस्थितिस्था स्वयं कामधेनुस्वरूपी विरूपा ।
 श्रीहिरण्यप्रभः श्री हिरण्यप्रभाङ्गी प्रभातार्कवर्णोऽरुणाकारणाङ्गी ॥ १११ ॥
 विभा कोटिधारा धराधार कोषा रणीशो प्रत्यादिकूटोऽधरो धारणा शौरिरार्या ।
 महायज्ञसंस्थो महायज्ञनिष्ठा सदाकर्मसङ्गः सदामङ्गरङ्गा ॥ ११२ ॥
 किरातीपति राकिणी कालपुत्री शिलाकोट निर्माणदोहा विशाला ।
 कलार्ककलस्थो कलाकिङ्किणीस्था किशोरः किशोरी कुरुक्षेत्रकन्या ॥ ११३ ॥
 महालाङ्गलिश्री बलोद्धामकृष्णः कुलालादिविद्याऽभयो भावशून्या ।
 महालाकिनी काकिनी शाकिनीशो महासुप्रकाशा परो हाकिनीशा ॥ ११४ ॥
 कुरुक्षेत्रवासी कुरुप्रेममूर्ति मंहाभूतिभोगी महायोगिनी च ।
 कुलाङ्गारकारो कुलाङ्गीशकन्या तृतीयस्तृतीयाऽद्वितीयोऽद्वितीया ॥ ११५ ॥
 महाकन्दवासी महानन्दकाशी पुरग्रामवासी महापीठदेशा ।
 जगन्नाथ वक्षः स्थलस्थो वरेण्या च्युतानन्दकर्ता रसानन्दकर्त्री ॥ ११६ ॥
 जगद्दीपकलो जगद्दीपकाली महाकामरूपी महाकामपीठा ।
 महाकामपीठस्थिरो भूतशुद्धि मंहाभूतशुद्धिः महाभूतसिद्धिः ॥ ११७ ॥
 प्रभान्तः प्रवीणा गुरुस्थो गिरिस्था गलद्वारधारी महाभक्तवेषा ।
 क्षणक्षुन्नित्तिनीवृत्तान्तरात्मा सदन्तर्गतस्था लयस्थानगामी ॥ ११८ ॥
 लयानन्दकाम्या विसर्गाप्तवर्गो विशालाक्षमार्गा कुलार्णः कुलार्णा ।
 मनस्था मनःश्रीः भयानन्ददाता सदा लाणगीता गजज्ञानदाता महामेरुपाया ॥ ११९ ॥
 तरोर्मूलवासी तरङ्गोपदर्शा सुरेशः समेशः सुरेशा सुखी खङ्गनिष्ठा ।
 भयत्राणकर्ता भयज्ञानहन्त्री जनानां मखस्थो मखानन्दभङ्गा ॥ १२० ॥
 महासत्पथस्थो महासत्पथज्ञा महाबिन्दुमानो महाबिन्दुमाना ।
 खगेन्द्रोपविष्टो विसर्गान्तरस्था विसर्गप्रविष्टो महाबिन्दुनादा ॥ १२१ ॥
 सुधानन्दभक्तो विधानन्दमुक्तिः शिवानन्दसुस्थो विनानन्दधात्री ।
 महावाहनाह्लादकारी सुवाहा सुरानन्दकारा गिरानन्दकारी ॥ १२२ ॥
 हयानन्दकान्तिः मतङ्गस्थदेवो मतङ्गाधिदेवी महामत्तरूपः ।
 तदेको महाचक्रपाणिः प्रचण्डा खिलापस्थलस्थोऽविहम्नीशपत्नी ॥ १२३ ॥

शिखानन्दकर्ता शिखासारवासी सुशाकम्भरी क्रोष्टरी वेदवेदीसुगन्धा ।
 युगो योगकन्या दवो दीर्घकन्या शरण्यः शरण्या मुनिज्ञानगम्या सुधन्यः सुधन्या ॥ १२४ ॥
 शशी वेदजन्या यमी यामवामा ह्यकामो ह्यकामा सदा ग्रामकामा ।
 धृतीशः धृतीशा सदा हाटकस्थाऽ यनेशोऽयनेशी भकारो भगीरा ॥ १२५ ॥
 चलत्खञ्जनस्थः खलत्खेलनस्था विवाती किराती खिलाङ्गोऽखिलाङ्गी ।
 बृहत्खेचरस्थो बृहत्खेचरी च महानागराजो महानागमाला ॥ १२६ ॥
 हकारार्द्धसंज्ञा वृतोहारमाला महाकालनेमिप्रहा पार्वती च ।
 तमिस्रा तमिस्रावृतो दुःखहत्या विपन्नो विपन्ना गुणानन्दकन्या ॥ १२७ ॥
 सदा दुःखहन्ता महादुःखहन्त्री प्रभातार्क वर्णः प्रभातारुणश्रीः ।
 महापर्वतप्रेमभावोपपन्नो महादेवपत्नीशभावोपपन्ना ॥ १२८ ॥
 महामोक्षनीलप्रिया भक्तिदाता नयानन्द भक्तिप्रदा देवमाता ॥ १२९ ॥
 इत्येतत्कथितं नाथ महास्तोत्रं मनोरमम् ।
 सहस्रनामयोगाऽङ्गमष्टोत्तरसमन्वितमम् ॥ १३० ॥
 यः पठेत् प्रातरुत्थाय शुचिर्वाशुचिमानसः ।
 भक्त्या शान्तिमवाप्नोति अनायासेन योगिराट् ॥ १३१ ॥
 प्रत्यहं ध्यानमाकृत्य त्रिसन्ध्यं यः पठेत् शुचिः ।
 षणमासात् परमो योगी सत्यं सत्यं सुरेश्वर ॥ १३२ ॥
 अकालमृत्युहरणं सर्वव्याधिविनाशनम् ।
 अपमृत्य्वादिहरणं वारमेकं पठेद्यदि ॥ १३३ ॥
 पठित्वा ये न गच्छन्ति विपत्काले महानिशि ।
 अनायासेन ते यान्ति महाघोरे भयार्णवे ॥ १३४ ॥
 अकाले यः पठेन्नित्यं सुकालस्तत्क्षणाद्भवेत् ।
 राजस्वहरणे चैव सुवृत्तिहरणादिके ॥ १३५ ॥
 मासैकपठनादेव राजस्वं स लभेद् ध्रुवम् ।
 विचरन्ति महावीराः स्वर्गे मर्त्ये रसातले ॥ १३६ ॥
 गणेशतुल्यवलिनो महाक्रोधशरीरिणः ।
 एतत्स्तोत्रप्रसादेन जीवन्मुक्तो महीतले ॥ १३७ ॥
 महानामस्तोत्रसारं धर्माधर्मनिरूपणम् ।
 अकस्मात् सिद्धिदं काम्यं काम्यं परमसिद्धिदम् ॥ १३८ ॥
 महाकुलकुण्डलिन्याः भवान्याः साधने शुभे ।
 अभेद्यभेदने चैव महापातकनाशने ॥ १३९ ॥
 महाघोरतरे काले पठित्वा सिद्धिमाप्नुयात् ।
 षट्चक्रस्तम्भनं नाथ प्रत्यहं यः करोति हि ॥ १४० ॥
 मनोगतिस्तस्य हस्ते स शिवो न तु मानुषः ।
 योगाभ्यासं यः करोति न स्तवः पठ्यते यदि ॥ १४१ ॥
 योगभ्रष्टो भवेत् क्षिप्रं कुलाचारविलङ्घनात् ।

कुलीनाय प्रदातव्यं न खल्वकुलेश्वरम् ॥ १४२ ॥
कुलाचारं समाकृत्य ब्राह्मणाः क्षत्रियादयः ।
योगिनः प्रभवन्त्येव स्तोत्रपाठात् सदामराः ॥ १४३ ॥
आनन्दभैरव उवाच

वद कान्ते रहस्यं मे मया सर्वञ्च विस्मृतम् ।
महाविषं कालकूटं पीत्वा देवादिरक्षणात् ॥ १४४ ॥
कण्ठस्थाः देवताः सर्वा भस्मीभूताः सुसम्भृताः ।
महाविषज्वालया च मम देहस्थदेवताः ॥ १४५ ॥
कैवल्यनिरताः सर्वे प्रार्थयन्ति निरन्तरम् ।
षट्चक्रं कथयित्वा तु सन्तोषं मे कुरु प्रभो ।
षट्चक्रभेदकथनममृतश्रवणादिकम् ॥ १४६ ॥
कथित्वा मम सन्तोषं कुरु कल्याणि वल्लभे ।
अमृतानन्दजलधौ सुधाभिः सिक्तविग्रहम् ॥ १४७ ॥
कृत्वा कथय शीघ्रं मे चायुषं परिवर्धय ।
आनन्दभैरवी उवाच

निगूढार्थं महाकाल कालेश जगदीश्वर ॥ १४८ ॥
भैरवानन्दनिलय कालकूटनिषेवण ।
इदानीं शृणु योगार्थं मयि संयोग एव च ॥ १४९ ॥
श्रुत्वा चैतत्क्रियाकार्यं नरो योगीश्वरो भवेत् ।
ममोद्भवः खेऽमले च सर्वाकारविवर्जिते ॥ १५० ॥
भ्रूमध्ये सर्वदेहे च स्थापयित्वा च मां नरः ।
भाव्यते चापरिच्छन्नं ब्रह्मविष्णुशिवात्मकम् ॥ १५१ ॥
मम रूपं महाकाल सत्त्वरजस्तमः प्रियम् ।
केवलं रजोयोगेन शरीरं नापि तिष्ठति ॥ १५२ ॥
तथा केवलयोगेन तमसा नापि तिष्ठति ।
तथा केवलसत्त्वेन कुतो देही प्रतिष्ठति ।
अतस्त्रिगुणयोगेन धारयामि नवाङ्गकम् ॥ १५३ ॥
शनैः शनैः विजेतव्याः सत्त्वरजस्तमोगुणाः ।
आदौ जित्वा रजोधर्मं पश्चात्तामसमेव च ॥ १५४ ॥
सर्वशेषे सत्त्वगुणं नरो योगीश्वरो भवेत् ।
गुणवान् ज्ञानवान् वाग्मी सुश्रीर्धर्मी जितेन्द्रियः ॥ १५५ ॥
शुद्धनिर्मलसत्त्वं तु गुणमाश्रित्य मोक्षभाक् ।
सदा सत्त्वगुणाच्छन्नं पुरुषं काल एव च ॥ १५६ ॥
पश्यतीह न कदाचिज्जरामृत्युविवर्जितम् ।
तं जनं परमं शान्तं निर्मलं द्वैतवर्जितम् ॥ १५७ ॥
सर्वत्यागिनमात्मानं कालः सर्वत्र रक्षति ।

जले वा पर्वते वापि महारण्ये रणस्थले ॥ १५८ ॥
भूगर्त्तनिलये भीते संहारे दुष्टविग्रहे ।
सन्तिष्ठति महायोगी सत्यं सत्यं कुलेश्वर ॥ १५९ ॥
महायोगं शृणु प्राणवल्लभ श्रीनिकेतन ।
योगार्थं परमं ब्रह्मयोगार्थं परन्तपः ॥ १६० ॥
ये जानन्ति महायोगं मिरयन्ते न च ते नराः ।
कृत्वा कृत्वा षड्दलस्य साधनं कृत्स्नसाधनम् ॥ १६१ ॥
ततः कुर्यान्मूलपद्मे कुण्डलीपरिचालनम् ।
मुहुर्मुहुश्चालनेन नरो योगीश्वरो भवेत् ॥ १६२ ॥
एकान्तनिर्मले देशे दुर्भीक्षादिविवर्जिते ।
वर्षमेकासने योगी योगमार्गपरो भवेत् ॥ १६३ ॥
पद्मासनं सदा कुर्याद् बद्धपद्मासनं तथा ।
महापद्मासनं कृत्वा तथा चासनमञ्जनम् ॥ १६४ ॥
तत्पश्चात् स्वस्तिकाख्यञ्च बद्धस्वस्तिकमेव च ।
योगाभ्यासे सदा कुर्यात् मन्त्रसिद्ध्यादिकर्मणि ॥ १६५ ॥
चक्रासनं सदा योगी योगसाधनकर्मणि ।
बद्धचक्रासनं नाम महाचक्रासनं तथा ॥ १६६ ॥
कृत्वा पुनः प्रकर्तव्यं बद्धयोगेश्वरासनम् ।
योगेश्वरासनं कृत्वा महायोगेश्वरासनम् ॥ १६७ ॥
वीरासनं ततः कुर्यात् महावीरासनं तथा ।
बद्धवीरासनं कृत्वा नरो योगेश्वरो भवेत् ॥ १६८ ॥
ततः कुर्यान्महाकाल बद्धकुक्कुटासनम् ।
महाकुक्कुटमाकृत्य केवलं कुक्कुटासनम् ॥ १६९ ॥
मयूरासनमेवं हि महामयूरमेव च ।
बद्धमयूरमाकृत्य नरो योगेश्वरो भवेत् ॥ १७० ॥
एतत् सर्वं प्रवक्तव्यं विचार्य सुमनःप्रिय ।
अभिषेकप्रकरणे आसनादिप्रकाशकम् ॥ १७१ ॥
कथितव्यं विशेषेण इदानीं शृणु षट्क्रमम् ।
ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च ईश्वरश्च सदाशिवः ॥ १७२ ॥
ततः परशिवो देवः षट्शवाः षट्प्रकाशकाः ।
एतेषां षड्गुणानन्दाः शक्तयः परदेवताः ॥ १७३ ॥
षट्चक्रभेदनरता महाविद्याधिदेवताः ।
एतेषां स्तवनं कुर्यात् परदेवसमन्वितम् ॥ १७४ ॥
एतत्प्रकारकरणे यश्च प्रत्यहमादरात् ।
क्रियानिविष्टः सर्वत्र भावनाग्रह रूपधृक् ॥ १७५ ॥
स पश्यति जगन्नाथं कमलोपगतं हरिम् ।

आदौ हरेर्दर्शनञ्च कारयेद्येन कुण्डली ॥ १७६ ॥
ततो रुद्रस्य सञ्जायां लाकिन्याः शुभदर्शनम् ।
सर्वशः क्रमशो नाथ दर्शनं प्राप्यते नरः ॥ १७७ ॥
शनैः शनैर्महाकाल कैलासदर्शनं भवेत् ।
क्रमेण सर्वसिद्धिः स्यात् अष्टाङ्गयोगसाधनात् ॥ १७८ ॥
अष्टाङ्गसाधने काले यद्यत् कर्म करोति हि ।
तत्सर्वं परियत्नेन शृणु सादरपूर्वकम् ।
तत्क्रियादिकमाकृत्य शीघ्रं योगी भविष्यति ॥ १७९ ॥
॥ इति श्रीरुद्रयामले उत्तरतन्त्रे भैरवीभैरवसंवादे
श्रीराकिणीकेशवसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

Encoded by Mark S.G. Dyczkowski muktAbodha
Proofread by Ravin Bhalekar ravibhalekar@hotmail.com

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com
Last updated April 21, 2008